

Agendanr. : 7.
Voorstelnr. : RB2012018
Onderwerp : Initiatiefvoorstel auditcommissie-raadsleden

Aan de Raad,

Heerhugowaard, 9 januari 2012

Beknopt voorstel

- De auditcommissie-raadsleden vragen uw raad om de behoefte aan een verdere ontwikkeling met hen te delen en dit vorm te geven aan de hand van het hieronder vermelde schema en tijdpad.
- In te stemmen met een gewijzigde samenstelling van de auditcommissie.
- Een drietal raadsleden (één vervangende en twee aanvullende leden) zitting te laten nemen in de auditcommissie.

Wat is en wat doet een auditcommissie

De gemeenteraad als democratisch gekozen orgaan houdt toezicht op en controleert de (openbare) gemeentelijke financiën. Om die verantwoordelijkheid een basis te geven, heeft de gemeenteraad uitgangspunten voor het financieel beleid, het financieel beheer en de financiële organisatie vastgelegd in de Financiële Verordening gemeente Heerhugowaard 2009 (art. 212 Gemeentewet). Het college is door de gemeenteraad belast met het dagelijks bestuur en dus ook met het dagelijks financieel beheer. Het college wordt daarbij in de uitvoering uiteraard ter zijde gestaan door de ambtelijke organisatie.

Bij de raadsverantwoordelijkheid voor de gemeentelijke financiën hoort ook de verplichting om er op toe te zien dat het gemeentelijk financiële beheer en organisatie conform de afgesproken regels plaatsvinden, zodat de gemeenteraad daarover verantwoording kan afleggen tegenover de inwoners/kiezers. Voor de financiële controle wordt door de gemeenteraad een onafhankelijke accountant ingehuurd. De gemeenteraad geeft daarvoor controlevoorschriften aan de accountant mee, die zijn vastgelegd in de Controleverordening gemeente Heerhugowaard (art. 213 Gemeentewet). De gemeenteraad heeft op het onderdeel van de doelmatigheidscontrole daarnaast zelf ook een onderzoeksplicht die uitbesteed is aan de rekenkamercommissie. Via de effectindicatoren die als instrument zijn opgenomen in de gemeentebegroting en uitgangspunten in de diverse beleidsafspraken moet het college zich over die aspecten aan de gemeenteraad verantwoorden (art. 213a Gemeentewet). Om niet de gehele raad met het noodzakelijke reguliere afstemmings- en vooroverleg tussen raad en accountant te belasten, vindt dit overleg plaats met een afvaardiging uit de gemeenteraad. Een overleg met de rekenkamercommissie ligt in de zelfde lijn. De raad heeft daartoe in 2005 een zgn. auditcommissie ingesteld.

De huidige opdracht van de auditcommissie is:

- contacten onderhouden tussen de gemeenteraad en de accountant;
- jaarlijks evalueren van de taakopdracht van de accountant en zonodig voorstellen tot bijstelling formuleren;
- voeren van periodiek afstemmingsoverleg met de accountant, een vertegenwoordiger van de rekenkamercommissie en de portefeuillehouder financiën
- voorbereidende rol vervullen v.w.b. planningsvoorstellen en rapportages van B&W aan de raad over doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken;
- de commissie Middelen en de gemeenteraad inhoudelijk raadplegen m.b.t. de jaarrekening;
- de raad verslag te doen van haar werkzaamheden.

Vanuit deze opdracht was er op praktische gronden voor gekozen de samenstelling van de auditcommissie te laten bestaan uit drie raadsleden, de portefeuillehouder financiën, een vertegenwoordiger van de rekenkamercommissie, ambtelijke ondersteund door de raadsgriffier, de gemeentesecretaris en de concerncontroller.

Probleemstelling

De auditcommissie van Heerhugowaard kan geclassificeerd worden als een lichte commissie. Zij houdt zich voornamelijk bezig met de afstemming van de diverse onderzoeken van de accountant en rekenkamercommissie. Hiertoe komt de rekenkamercommissie twee keer per jaar bijeen onder voorzitterschap van de wethouder financiën. De auditcommissie krijgt haar opdracht vanuit een raadsbevoegdheid. De drie raadsleden die met ingang van deze raadsperiode zitting hadden in de auditcommissie ervaren dat de samenstelling, werkwijze en taken van de auditcommissie na zeven jaar niet meer past in de huidige tijd. Met andere woorden, de auditcommissie vraagt om verbetering. De adviesfunctie van de auditcommissie over de controlefunctie van de raad komt onvoldoende uit de verf. Tevens levert deze lichte variant een te geringe bijdrage aan de invulling van raadsleden met betrekking tot hun controletaak. Dit maakt een herbezinning op de doelstellingen, het takenpakket en de samenstelling van de auditcommissie wenselijk.

Doelstellingen

Voortvloeiend uit de probleemstelling wil de auditcommissie zich deze raadsperiode ontwikkelen tot een commissie, die naast advies aan de gemeenteraad over de accountantscontrole en de jaarrekening, de raad ook informeert over de kwaliteit van vooral het stelsel van de interne beheersing en de methode voor beheersing van financiële risico's. Een auditcommissie die na een verbeteringslag namens de raad de volgende rollen heeft is het doel:

1. Opdrachtgeverschap accountant:
 - a. Het begeleiden bij en adviseren van de gemeenteraad inzake de benoeming van de accountant
 - b. Contacten onderhouden tussen de gemeenteraad en de accountant (cf taak i)
 - c. jaarlijks evalueren van de taakopdracht van de accountant en zonodig voorstellen tot bijstelling formuleren (cf taak ii)
 - d. Klankbord voor de accountant
2. Afstemmende rol:
 - a. Voeren van periodiek afstemmingsoverleg met de accountant, een vertegenwoordiger van de rekenkamercommissie, de portefeuillehouder financiën met betrekking tot accountantscontrole en onderzoeken rekenkamercommissie (cf taak iii)
 - b. Voeren van periodiek afstemmingsoverleg met de portefeuillehouder financiën en ambtelijke vertegenwoordiging met betrekking tot interne aangelegenheden als interne controle, financiële risicobeheersing en andere relevante onderwerpen
 - c. Onderzoeksagenda rekenkamercommissie
3. Informerende rol:
 - a. Inhoudelijk informeren commissie middelen en gemeenteraad met betrekking tot jaarrekening, rekenkamercommissie onderzoeken, en andere rapportages met betrekking tot rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid (cf taak v)
 - b. Verslag doen van werkzaamheden aan commissie middelen/gemeenteraad (cf taak vi)
 - c. Voortgang bevindingen en aanbevelingen van accountant en rekenkamercommissie
4. Adviserende rol:
 - a. Inrichting van accountantscontrole
 - b. Kwaliteit rapportage accountant
 - c. Planningsvoorstellen en rapportages van B&W aan de raad over doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken (cf taak iv)
 - d. Inhoud, vorm en kwaliteit van de planning & controle cyclus, de planning en control instrumenten
 - e. Mate van financiële risicobeheersing over specifieke inhoudelijke onderwerpen
 - f. Kennisniveau van leden van de gemeenteraad en –commissies
 - g. Onderzoeksrapporten rekenkamercommissie
 - h. Effectindicatoren kaders, jaarrekening en begroting

Gewenste aanpassing van de samenstelling, takenpakket en werkwijze van de auditcommissie

De vier verschillende rollen van de auditcommissie zullen met de uitbreiding van het takenpakket bijdragen aan een verdere verbetering van de kaderstellende en controlerende taak van de gemeenteraad. Naast advies aan de gemeenteraad over de accountantscontrole en de jaarrekening, is de uitbreiding gericht op informeren over de kwaliteit van de interne beheersing en financiële risico's van de gemeente.

De huidige auditcommissie bestaat uit:

1. drie vertegenwoordigers uit de raad;
2. de accountant (vertegenwoordigd door twee personen)
3. de portefeuillehouder financiën (tevens voorzitter);
4. een vertegenwoordiger van de rekenkamercommissie;
5. de raadsgriffier (secretaris);
6. de gemeentesecretaris
7. de concerncontroller;
8. de strategisch beleidsadviseur financiën.

a. Uitbreiding aantal auditcommissieleden

Gezien het bredere takenpakket van de auditcommissie is het wenselijk dat er meer leden vanuit de raad deelnemen in de commissie. De gewenste toename is van 3 naar 5 leden.

b. Voorzitter

Gelet op de verhouding opdrachtgever, controleur en gecontroleerde, is het minder gewenst dat de wethouder financiën voorzitter is van de auditcommissie. Om deze verhouding zuiver te houden, wordt voorgesteld de commissie middels een roulatiesysteem te laten voorzitten door een van de auditcommissieleden.

b. Verhogen vergaderfrequentie

De huidige vergaderfrequentie van twee keer per jaar volgt de rapportages van de accountant t.a.v. de rekening in het voorjaar en de managementletter in het najaar. Gelet op de meer intensieve taakvervulling die de auditcommissie zich oplegt, gaat de voorkeur uit naar een vergaderfrequentie van ten minste vier per jaar.

c. Communicatie via contactpersonen

De griffier zal functioneren als contactpersoon met accountant, rekenkamercommissie en ambtelijke organisatie. Contactpersoon naar commissie middelen zal een lid van de auditcommissie zijn. Contactpersoon naar het raadsconvent zal een van de fractievoorzitters tevens lid van de auditcommissie zijn.

d. Gedeeltelijke aanwezigheid leden

In de huidige setting wordt telkenmale vergaderd door 11 personen. Bij een verhoogde vergaderfrequentie kan het voorkomen dat de agenda niet de aanwezigheid vraagt van de wethouder financiën, de gemeentesecretaris, de controller, de beleidsadviseur financiën, de vertegenwoordiger van de rekenkamer of de accountant. Voorgesteld wordt om de vaste kern van de auditcommissie te laten bestaan uit de vijf raadsleden en de raadsgriffier. De aanwezigheid van de overigen is dan afhankelijk van de agenda. Daarmee wordt bewerkstelligd dat de aanwezigen ook een daadwerkelijke bijdrage aan het overleg kunnen leveren en er geen onnodig tijdsbeslag op hen wordt gelegd.

Voorgestelde aanpak van verbetering

De betreffende drie raadsleden vragen uw raad om de behoefte aan verbetering met hen te delen en deze vorm te geven aan de hand van het hieronder vermelde schema en tijdpad.

2012:

- Raadsbesluit m.b.t. plan van aanpak;

Met het onderhavige raadsbesluit wordt hieraan direct uitvoering gegeven.

- Samenstelling auditcommissie van 3 naar 5 leden;

Voor de raadsperiode 2010-2014 zijn op 25 mei 2010 de volgende raadsleden als lid van de auditcommissie benoemd: mw. S. van der Werff, de heer G.E. Oude Kotte en de heer A. Harren.

De heer Oude Kotte heeft aangegeven zich te willen terugtrekken als lid van de auditcommissie.

De auditcommissie wil de vervanging van de heer Oude Kotte combineren met de gewenste

uitbreiding van het aantal commissieleden. Daarvoor zijn de raadsleden mw. C.A. van Diemen, J.J.

van der Starre en J. Does benaderd, die allen met een voordracht hebben ingestemd. Dit

initiatiefvoorstel bevat daarom ook een voorstel tot benoeming van een vervangend commissielid en een uitbreiding met twee leden.

- Vergaderfrequentie:

De vergaderfrequentie wordt minimaal 4x per jaar, waarbij de agenda bepalend is voor de aanwezigheid van de overige deelnemers;

- Opdrachtgeverschap t.o.v. de accountant volledig invullen;
- De afstemmende rol volledig invullen;
- Functionerende contactpersonen.

2013:

- Informerende rol volledig invullen
- Adviserende rol volledig invullen

2014

- Evaluatie van dit verbeterplan en advies aan nieuwe raad aanbieden m.b.t. het functioneren van de auditcommissie.

mw. S. van der Werff,

w.g.

A. Harren,

w.g.

G.E. Oude Kotte,

Advies commissie Middelen d.d. 9 februari 2012:

Akkoordstuk

Nr. RB2012018

de Raad van de gemeente Heerhugowaard;

gelezen het initiatiefvoorstel van de drie auditcommissie-raadsleden d.d. 9 januari 2012;

gelet op artikel 84 Gemeentewet en art. 7 lid 4 van de Controleverordening gemeente Heerhugowaard;

b e s l u i t

- a. dat er behoefte is aan een verdere ontwikkeling van de auditcommissie en dat vorm te geven aan de hand van het in het initiatiefvoorstel vermelde schema en tijdpad.
- b. in te stemmen met de gewijzigde samenstelling van de auditcommissie, waarvan deel uitmaken:
 - vijf vertegenwoordigers van de gemeenteraad;
 - de raadsgriffier;
- c. met ingang van 22 februari 2012, gedurende de raadsperiode 2010-2014, naast de reeds benoemde leden (mw. S. van der Werff en A. Harren), de volgende personen zitting te laten nemen in de auditcommissie:
 - mevrouw C.A. van Diemen;
 - de heer J.J. van der Starre;
 - de heer J. Does.

Heerhugowaard, 21 februari 2012

De Raad voornoemd,

de wnd. griffier,

de voorzitter,